

ADVIES

Bepaling van subsidiebedragen in het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid. Een illustratie van de nood aan herziening van het decreet

Naar aanleiding van de bepaling van de subsidiebedragen 2010-2012 van de jeugdorganisaties in het kader van het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid, stelt de Vlaamse Jeugdraad meerdere knelpunten vast binnen de beoordelingsprocedure. Deze bevestigen nogmaals de nood aan een grondige analyse van het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid. Dit advies is in eerste instantie gericht aan de minister van jeugd, Pascal Smet.

VLAAMSE JEUGDRAAD	
7 oktober 2009	ADVIES 09/14

Nood aan decreetswijziging Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid

De Vlaamse Jeugdraad in vergadering op 7 oktober 2009 onder voorzitterschap van Stijn Jacobs en waarbij aanwezig waren:

Tim Barbaix, Dagmar Beernaert, Hakim Benichou, Frederik Cappelle, Kara Eestermans, Kwinten Fort, Helen Henriouille, Stijn Jacobs, Mieke Nolf, Marlies Smit, Tom Van Den Borne, Koen Verbruggen, Caroline Verschueren, Jasper Ysebaert

Brengt *unaniem* het volgende advies uit:

1. Situering

1.1. Bepaling subsidiebedragen

Het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid bepaalt dat de minister van Jeugd voor 15 september de definitieve subsidiebedragen van de jeugdorganisaties, gesubsidieerd en/of erkend in het decreet ,vastlegt voor de komende drie jaar. In de zomer van 2009 schreven we een brief naar de minister van Jeugd met een lijst van de bezorgdheden van de jeugdsector naar aanleiding van de ontvangen ontwerpadviezen. Op de Commissie Jeugdwerk van 16 september 2009 gaf het kabinet van de minister van Jeugd duiding bij de definitieve adviezen.

1.1.1. Pragmatische aanpak

De timing voor de beslissing van de toegekende subsidiebedragen is decretaal bepaald. Omwille van de regeringwissel was de nieuwe minister van Jeugd verplicht om op beperkte termijn de subsidies vast te leggen. In deze context is de keuze voor een pragmatische aanpak te begrijpen. Toch leeft binnen de jeugdsector een wrang gevoel bij de manier waarop de subsidies zijn vastgelegd. Jeugdorganisaties voelen zich miskend in het harde werk dat geleverd is. De opmaak van een beleidsnota is immers een intensief proces dat een grote tijdsinvestering vraagt van de jeugdorganisaties. In wat volgt, schetsen we de bedenkingen van de jeugdsector.

1.1.2. Vier concrete problemen bij bepaling subsidiebedragen

Wat met de adviezen van de adviescommissies?

De minister baseerde zich voor zijn beslissingen grotendeels op de adviezen van de Afdeling Jeugd. Met de adviezen van de adviescommissies is er nauwelijks rekening gehouden. Reden hiervoor is de krappe timing en het feit dat de subsidiebedragen van de Afdeling Jeugd blijkbaar dichter aanleunen bij de budgettaire realiteit. Dit is pijnlijk om vast te stellen. De adviezen van de adviescommissie zijn immers bedoeld als onafhankelijke beoordeling van de inhoud van de beleidsnota's en de hoogte van

het subsidiebedrag. Samen met de adviezen van de Afdeling Jeugd vormen zij de basis voor een uiteindelijke beoordeling die rekening houdt met inhoudelijke én technische aspecten van een dossier.

De allocatie informatie en participatie is te krap begroot

Vele organisaties maken gebruik van deze allocatie aangezien zij een bijdrage leveren aan de decretaal bepaalde doelstellingen ervan. Daarnaast merken we al jaren dat het hoofdstuk participatie en informatie vaak een dankbaar vangnet vormt voor organisaties die niet meer voldoen aan de erkenningscriteria van het landelijke georganiseerd jeugdwerk. Andersom wordt deze allocatie vaak ook gebruikt als opstap naar het landelijk georganiseerd jeugdwerk.

De allocatie 'informatie en participatie' is echter veel te krap begroot. Hierdoor werd de inhoudelijke appreciatie van de werking van vele organisaties niet vertaald in middelen. Een aantal organisaties kreeg expliciet de opmerking dat ze relevante doelstellingen en acties formuleerden maar dat deze niet volledig gefinancierd kunnen worden gezien de beperkte financiële mogelijkheden op deze allocatie.

Pragmatische oplossing: minimum 70%

In meerdere adviezen binnen de allocatie informatie en participatie adviseert de Afdeling Jeugd een ingrijpende vermindering van het subsidiebedrag. De adviescommissie volgt de Afdeling Jeugd hier niet altijd in. De minister hield echter hoofdzakelijk rekening met de adviezen van de administratie en koos voor een pragmatische oplossing: er wordt minimum 70% van de subsidie behouden. Dit om geen bloedbad aan te richten, waarvoor we begrip kunnen opbrengen. Deze maatregel past echter niet in de geest van het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid waar een kwalitatieve beoordeling van beleidsnota's centraal staat. 'Kunstgrepen' als deze tonen ook duidelijk aan dat dit decreet niet meer beantwoordt aan de realiteit.

De politieke jongerenorganisaties zijn hiervan het meest in het oog springende voorbeeld. Deze organisaties worden allemaal op 70% gezet (tenzij ze hierdoor onder het minimumsubsidiebedrag vallen). Hier kan men zich zelfs de vraag stellen of dit wel beantwoordt aan de letter van het decreet. Hoe kan men op basis van de in het decreet vermelde beoordelingscriteria voor beleidsnota's verantwoorden dat er in de praktijk een aparte subsidieregeling voor een specifieke werkvorm wordt gehanteerd?

1.2. Nood aan herziening decreet

Bovenstaande problemen tonen aan dat het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid niet meer in evenwicht is. De jeugdsector is vragende partij voor een (ver)nieuw(d) decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid. Dit standpunt formuleerden we al bij de beperkte decreetswijziging van 2009 (zie advies 07/11 van 3 oktober 2007). Toen was er, gezien de vooropgestelde timing, geen tijd voor een grondige decreetswijziging. De jeugdsector was toen bereid om mee te stappen in een technische 'opsmukoperatie' op voorwaarde dat er later een grondige decreetswijziging zou komen. Steunpunt Jeugd begon in 2006 al met een dossier ter voorbereiding van zo'n grondige decreetswijziging. Er ligt dus al heel wat materiaal op tafel.

Ondertussen maakt Steunpunt Jeugd in samenwerking met de Vlaamse Jeugdraad een denkoefening over de identiteit van het sociaal-cultureel werk gericht op kinderen en jongeren. We hopen dan ook dat een grondige analyse van het decreet geagendeerd wordt op de reflectiegroep decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid.

2. Motivering

2.1. Beleidsnota Jeugd

We grijpen de manier waarop de subsidies zijn bepaald aan om een krachtig pleidooi te houden voor een wijziging van het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid. In punt 1 formuleerden we al dat de problemen die gepaard gingen met het bepalen van de subsidiebedragen rechtstreeks te linken zijn aan onevenwichten in het decreet. De Vlaamse Jeugdraad vraagt dan ook om een decreetswijziging op te nemen in de Beleidsnota Jeugd.

2.2. Decreet niet meer in evenwicht

In dit advies beperken we ons tot een beperkte analyse van problemen in het decreet die gelinkt zijn aan het bepalen van de subsidiebedragen. Maar we vragen wel om werk te maken van een uitgebreide analyse in de reflectiegroep decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid.

2.2.1. Aandachtspunten gelinkt aan de bepaling van de subsidiebedragen

Uitklaring van de opdracht van adviescommissies en Afdeling Jeugd

De jeugdsector stelt zich meerdere vragen. Hoe verhoudt het advies van de adviescommissies zich tot het advies van de Afdeling Jeugd? Evalueren de adviescommissies en de Afdeling Jeugd de beleidsnota's met eenzelfde bril op? Is het de bedoeling dat de Afdeling Jeugd zich meer focust op de technische en budgettaire criteria en de adviescommissies meer op het inhoudelijke? En wat als er een groot verschil is in beide adviezen? De laatste subsidieronde heeft aangetoond dat hier grondig over nagedacht moet worden. Adviescommissies pro forma zijn een verspilling van energie, tijd en middelen.

Ongelijkheid tussen allocaties in het decreet

Omwille van een grotere rechtszekerheid (80% garantieregeling) en andere voordelen (hogere indexering, DAC-rechten, ...) verkiezen vele jeugdorganisaties om onder de allocatie landelijk georganiseerd jeugdwerk erkend en gesubsidieerd te worden. Dit heeft helaas minder te maken met de inhoudelijke invulling van allocaties. De term 'jeugdwerk' lijkt hierdoor een uitgehold begrip geworden. Er is dus nood aan een denkoefening over de finaliteit van het sociaal-cultureel werk voor jeugd. Wat willen we bereiken, wat is onze identiteit en waaraan kunnen de middelen bijgevolg best besteed worden? Alleen door ons opnieuw te definiëren kunnen we komen tot een grotere gelijkheid.

Uitklaring van de positie van politieke jongerenorganisaties

De meest frappante vaststelling bij de bepaling van de huidige subsidiebedragen is de aparte benadering van de politieke jongerenorganisaties. Hiervan een apart hoofdstuk maken, een voorstel van de vorige minister van Jeugd, leidde tot hevig protest van de jeugdsector. Dit zou neerkomen op het verlenen van dezelfde rechten aan politieke jongerenorganisaties als landelijk georganiseerd jeugdwerk, maar met veel lichtere plichten (lees: erkenningscriteria). Dit voorstel van decreetswijziging haalde het niet. Maar in de praktijk worden politieke jongerenorganisaties nu toch apart behandeld door hen allen terug te laten vallen op 70%. Ook dit is een illustratie van de noodzaak aan een uitgebreide denkoefening.

2.2.2. Nood aan uitgebreide analyse in reflectiegroep

De aandachtspunten die we hierboven formuleerden zijn maar een klein deel van een ruime analyse die gemaakt moet worden. De jeugdsector is reeds begonnen aan deze uitdagende oefening. We hopen dat de overheid snel volgt. Daarom vragen we om de reflectiegroep decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid terug in het leven te roepen.

3. Advies

De Vlaamse Jeugdraad adviseert een grondige aanpassing van het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid. De onvrede van de jeugdsector over de manier waarop recent de subsidies voor jeugdorganisaties werden bepaald, illustreert de nood aan een verandering.

We adviseren om:

- een wijziging van het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid op te nemen in de beleidsnota Jeugd;
- de reflectiegroep decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid snel terug op te starten om te beginnen aan een uitgebreide analyse van het huidige decreet.